

Nr 438.

Av herr **Sten m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till uppbördsförordning, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 370 med förslag till uppbördsförordning förekomma vissa referat och uttalanden beträffande tillämpningen av arbetstagare- och arbetsgivarebegreppen inom skogsbruket, som icke kunna lämnas oemotsagda. Överst på s. 44 skildras de tidigare förhållandena på detta område i Norrland och Dalarna, under det att utvecklingen i senare år förbisetts. Numera äro arbetslönerna för huggare och körare var för sig fastställda i kollektivavtal med de organiserade arbetsgivarna. Dessa avtal dominera helt praxis även hos övriga arbetsgivare. Den tidigare metoden att en avverkning bortsattes för ett gemensamt pris är icke längre praktiserad. Köraren kan sålunda icke uppbära någon mellanhands- eller företagarevinst. Om huggare och körare arbeta på samma drivning enligt samma avtal, i vilket bägges ackordlöner angivits, kan icke den ene betraktas som arbetare och den andre som arbetsgivare eller entreprenör, utan att man kommer i strid med reella förhållanden och gängse rättsuppfattning. Redan tidigare byggde olycksfallsförsäkringslagens tillämpning på detta betraktelsesätt. Köraren betraktades icke som »självständig företagare» utan som arbetare och i förhållande till huggarna som osjälvständig mellanhand. Beträffande semesterlagen och dess tillämpning i detta avseende, som omnämnes av socialstyrelsen i dess överst på s. 201 återgivna yttrande, har i propositionen tydligen icke tagits hänsyn till frågans vid årets riksdag slutförda förnyade prövning. Innebörden av begreppen arbetare och arbetsgivare har ägnats särskild uppmärksamhet av semestersakkunniga just för skogsarbetarnas del. I andra lagutskottets utlåtande nr 59, 1945, s. 46 nederst och 47 överst understrykes att en skogskörare i Norrland och Dalarna, å vilken nu gällande avtal tillämpas, bör betraktas som arbetstagare och virkesägaren som arbetsgivare och därmed pliktig att svara för semesterförmånen i förhållande till både huggare och körare. Det uttalades därjämte att även andra förhållanden på detta område torde kunna bedömas med ledning av detta betraktelsesätt. Såväl arbetsgivare som arbetare på skogsbrukets område voro representerade bland semestersakkunniga. Andra lagutskottets uttalande rönt icke gensaga under behandlingen i kamrarna. Man kan nu utgå ifrån att skogsarbetsgivarna inrikta sig på att lojalt påtaga sig och tekniskt lösa de uppgifter, som åläggas dem i den nya semesterlagen. Under sådana för-

hållanden skulle det vara djupt beklagligt, om praxis beträffande skatteuppbörden med stöd av propositionen skulle bli en annan. Även på detta område är saken alldeles klar beträffande exempelvis sommarhuggning utan sammanhang med körning, ävensom andra arbeten såsom bolagens enskilda flottleder. Därtill kommer att de stora företagen på detta område även äga sågverk och pappersmassfabriker m. fl. industriella anläggningar. De komma därför helt naturligt att lägga ned särskild omsorg på att lösa de med skatteuppbörden förenade tekniska frågorna på ett enkelt och effektivt sätt. De komma dessutom att ha tillgång till för denna arbetsuppgift speciellt tränad personal. Det skulle därför redan av praktiska skäl vara högst olämpligt att för en del av samma skogsarbetares arbetsår, d. v. s. drivnings-säsongen, betrakta hundratals hemmansägare och arrendatorer som arbetsgivare i stället för en enda verklig sådan. Icke ens formella skäll böra numera kunna mobiliseras för ett sådant tillvägagångssätt.

Departementschefen synes icke ha uttalat sig i denna fråga i annan mån än att han icke finner det erforderligt att reglera avdragsskyldigheten för olika kategorier av arbetsgivare och arbetstagare utöver vissa allmänt hållna anvisningar. Det blir då så mycket nödvändigare att dessa bygga på de faktiska förhållanden som numera inträtt och att de korrespondera med uttalanden som riksdagen gjort i annat sammanhang.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid sin granskning av Kungl. Maj:ts proposition nr 370 i fråga om anvisningarna till paragraf 46 beaktar den senaste tidens utveckling beträffande avtalsväsendet på skogsbrukets område samt riksdagens därpå grundade uttalande i anslutning till den nya semesterlagens antagande.

Stockholm den 13 november 1945.

H. Sten.

Jon. N. Jonsson.

Einar Persson.

Per Olofsson.